

stete paa Fyen inellem ham og mig; thi det tror jeg ikke hører hjemme her, men jeg skal blot udtale her, hvad jeg ogsaa sagde der, at Bang i den grundlovgivende Rigsforsamling erklærede, at han ikke i denne vilde ind paa disse Reformers. Derfor det ærede Medlem havde ladet mig ane, at han her vilde bringe denne Historie frem, skulde jeg have haat den grundlovgivende Rigsforsamlings Tidende med her og deraf oplyst, hvad Bang har sagt; han har for Øvrigt sagt, at han ikke i den grundlovgivende Rigsforsamling vilde ind paa disse Reformers. Jeg skal derhos minde om, at en Fjerdedel af den grundlovgivende Forsamlings Medlemmer vare kongevalgte, og at det store Flertal af de andre Tre Fjerdedele bestod af Fjoll, om hvem vi ikke turde antage, at de vilde en saadan Fæstefov, hvormed Bondestanden kunde være tjent. Vi have aldrig villet være tilfredse med blot at faae en Fæstefovsløvslov, men vi have arbejdet paa at faae en saadan Fæstefovsløvslov, som Bondestanden kunde være tjent med. Selv om altsaa Bang vilde være gaaet ind paa Sagen, hvad han ikke vilde, holder jeg mig overbevist om, at vi ikke kunde have givet vore Stemmer til en saadan Fæstefovsløvslov, som vilde være bleven vedtagen i den nævnte Forsamling, og det var altsaa fuldstændig paa sin Plads samt af Omhu for Bondestanden, at de 2 Maend, han nævnte, udtalte sig imod at faae Sagen for der. Alle vare jo den Gang enige om, at der, naar Forsamlingen var givet, og vi til en Rigsdag, ikke vilde blive Tale om kongevalgte Medlemmer i Fjollthinget, og vi haabede da, at der vilde være en saadan Stemning for en Fæstefovsløvslov med det Indhold, vi ansaa for tjent, at der turde være Haab om at faae en saadan Lov vedtagen, hvad der ikke var Haab om i den grundlovgivende Forsamling. Naar det ærede Medlem dernæst talte om Rottwitts Ministerium, behøver jeg vist ikke at sige det Allermindste overfor hans Bemærkninger, naar jeg blot minder om, at dette Ministerium desværre kun sad lidt over 2 Maanedere.

Clausen: Til hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) anførte, kunde der vistnok siges meget; men jeg vil blot takke ham for den Oplysning, han gav mig om en anden Maade, hvorpaa Godseierne misbruge deres Stilling, nemlig ved de Prioriteter, de have indstaaende i Gaardene. Jeg maa i Øvrigt gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at dette aldeles ikke var mig ubekendt, men at netop dette frister mig til saa meget stærkere at støtte dette Lovforslag.

S. Pedersen: Den ærede Minister udtalte før, at der var Lehnbesiddere, som vare saa humane imod Fæsterne, at de endog toge dem under Armen, og han tilsvarede, at der i det

Mindste var eet Medlem her i Salen, som vidste det. Jeg veed ikke, til hvem den ærede Minister sigtede, men jeg tilstaar, at jeg er een af de Fæstere, der ere vel tilfredse med sit Herfæst. Dette har nu imidlertid bebudet, at det vil sælge Gaardene ved offentlig Auktion, og skal det blive Tilfældet, ville jo de fleste Fæsternes Familier blive drevne bort fra Gaardene, thi de ville ikke være i Stand til at købe dem ved offentlig Auktion. Jeg veed ikke, om en Lehnbesidder har Ret til at lade sine Gaarde sælge ved offentlig Auktion uden Tilladelse fra Regeringen, og jeg har begjæret Ødet, for at Ministeren mulig kunde ville svare mig paa dette Spørgsmaal; jeg er uvidende om, hvorvidt en Lehnbesidder har en saadan Ret.

S. Christensen: Jeg vil ikke undlade at tryste det ærede Medlem, der sidst havde Ødet, og som var meget bange for disse Auktioner; dette tror jeg ogsaa i Almindelighed er rigtigt; men jeg vil dog anføre et Exempel, som kan berolige ham ikke saa lidt. I min Fødeegn er det netop slet, at Godseiere have solgt underhaanden til deres Fæstebønder, men det har vist sig, at de af dem have taget, jeg vil ikke sige mere end, men ligesaa Meget, som der er blevet givet for Gaarde, der spode lige op til, og som ere solgte ved offentlig Auktion. Jeg siger ikke dette her for at fremhæve det som noget Prisværdigt af Godseierne; men jeg vilde blot vise det ærede Medlem, hvorledes Godseiere kunne drive Fæsterne lige saa højt op, naar de sælge underhaanden, som naar de sælge ved offentlig Auktion. Imidlertid vil jeg tiltræde det ærede Medlems Betragtning af, at det er i høi Grad beklageligt, naar det sker.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, fattedes Sagens Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges med 54 Stemmer mod 13.

Endringsforslag til Sagens 2den Behandling indbragtes til Indgivelse inden førstkommende Onsdag Middag Kl. 1.

Man gif derpaa over til den under Nr. 2 paa Dagsordenen opførte Sag, som var:

Første Behandling af Forslag til Lov indeholdende et Tillæg til § 6 i Lov af 9de Marts 1872, hvorved Naadigheden over Fæstebøndergods nærmere bestemmes.

(Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 1959—60).

J. A. Hansen: Dette Lovforslag er jo af temmelig ringe Betydning i Sammenligning med det forrige, vi behandlede. Det gaar, som jeg sagde ved dets Indbringelse, ud paa, at vi, hvad der forekommer mig at ville være en Ret-